

**STATISTICAL ABSTRACT
NANDURBAR 2001-02**

**MAHARASHTRA ECONOMICS
AND STATISTICS**

G.I.P.E.

जिल्हा
सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

नंदूरबार जिल्हा

२००१-२००२

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन
मुंबई

फक्त कार्यालयीन उपयोगासाठी

जिल्हा

सामाजिक व आर्थिक

समालोचन

जिल्हा- नंदुरबार

2001-2002

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,
महाराष्ट्र शासन
जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, नंदुरबार.

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

प्रस्तावना

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन हे प्रकाशन अर्थ व सांख्यिकी संचालनालयामार्फत दरवर्षी प्रकाशित करण्यात येते. सन 2001-2002 या वर्षासाठी जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन हे प्रकाशन जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, नंदुरबार या कार्यालयामार्फत प्रकाशित केले आहे. जिल्हयाची ठळक वैशिष्ट्ये प्रकाशनाच्या पहिल्या भागात दिलेली असून दुस-या भागात निरनिराळ्या विषयावरील सांख्यिकी तक्ते दिले आहेत.

दिनांक. 1/7/1998 पासून धुळे जिल्हयातून नव्याने नंदुरबार जिल्हयाची निर्माती झाल्यामुळे प्रकाशनाची काही आकडेवारी स्वतंत्ररित्या उपलब्ध न झाल्यामुळे नंदुरबार व धुळे अशी एकत्र आकडेवारी देण्यात आलेली आहे. याची वाचकांनी कृपया नोंद घ्यावी.

या प्रकाशनात जास्तीत जास्त अद्ययावत व अचूक माहिती देण्याचा प्रयत्न करण्यात आला आहे. सदरहू प्रकाशनासाठी कार्यान्वयीन अधिका-यांनी वेळेवर सांख्यिकी माहिती उपलब्ध करून दिली आणि या कार्यालयाच्या कर्मचारी वृंदाने सदरहू प्रकाशनाच्या छपाईसाठी मोलाचे सहकार्य केले त्याबद्दल मी त्याचा अत्यंत आभारी आहे.

ठिकाण :- नंदुरबार

(ई.जी.सरोदे)

दिनांक :- 24/4/2003

जिल्हा सांख्यिकी अधिकारी , नंदुरबार.

(एक)

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2001-2002

जिल्हा - नंदुरबार

अ नु क्र म णि का

अ.क्र.	तपता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3	4
एक		दृष्टिक्षेपात जिल्हा	1 ते 7
दोन		आर्थिक समालोचन	1 ते 24
तीन		सांख्यिकी गोषवारा तक्ते	
1)		<u>क्षेत्र व लोकसंख्या</u>	
	1.1	2001 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार क्षेत्रफळ, घरे व लोकसंख्या	25
	1.2	1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक	26 ते 29
	1.3	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण	30, 31
	1.4	2001 च्या जनगणनेनुसार लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तालुकावार वर्गीकरण	32, 33
	1.5 अ	1991 च्या जनगणनेनुसार काम करणारांची व काम न करणारांची संख्या	34, 35
	1.5 ब	1991 च्या जनगणनेनुसार मुख्यतः काम करणा-या व्यक्तींची उद्योगगट क्षेत्रनिहाय विभागणी	36
	1.6 अ	लोकसंख्येचे वयोगटानुसार वर्गीकरण 1991 नुसार	37
	1.6 ब	लोकसंख्येचे धर्मानुसार वर्गीकरण 1991 नुसार	38
	1.7	1991 च्या जनगणनेनुसार अनुजाती व अनुजमातीकरिता आकडेवारी	39
	1.8	भिंती/छपरे यासाठी वापरलेल्या साधनसामग्रीनुसार घरांचे वर्गीकरण 1991 नुसार	40
	1.9	आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण/नागरी क्षेत्रातील कुटुंबाचे वर्गीकरण 1991 नुसार	41
	1.10	जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर 1991 नुसार	42
	1.11	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई उत्पन्न चालू किमतीनुसार	43
	1.12	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न स्थिर (1993-94) किमतीनुसार	44
2)		<u>हवामान</u>	
	2.1	निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवस व एकूण पर्जन्यमान	45,46
	2.2	निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तापमान	47
3)		<u>कृषी</u>	
	3.1	जमिनीचा वापर	48,49
	3.2	तालुकानिहाय निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र	50 ते 55
	3.3	मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन	56
	3.4	विविध साधनांनी ओलिताखालील क्षेत्र	57
	3.5	निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र	58 ते 60
	3.6 अ	तालुकावार सिंचन विहीरी व इतर विहीरी	62
	3.6 ब	तालुकावार कूपनलिका, हातपंप, चालू असलेले हातपंप व विद्युत पंपाची संख्या	63

(दोन)

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2001-2002

जिल्हा - नंदुरबार

अ नु क्र म णि का

अ.क्र.	तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3	4
	3.7	विहिरीखेरीज लघुपाटबंधा-यांची कामे	64,65
	3.8	मो ठे व मध्यम प्रकल्पामुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे	66,67
	3.9	वहितधारण जमिनीची संख्या व त्यांचे क्षेत्रफळ, ओलिताखाली असलेल्या वहित धारण जमीनी आणि ओलिताखालील क्षेत्र व वहितीच्या प्रकारानुसार, क्षेत्रफळश्रेणीनुसार वहित धारण जमिनीची संख्या	68 ते 70
	3.10	कृषी विषयक अवजारे 1997 पशुगणनेनुसार	71
	3.11 अ	दुष्काळ टंचाई व टंचाई सदृश्य परिस्थितीची माहिती - दुष्काळ	72
	3.11 ब	दुष्काळ टंचाई व टंचाई सदृश्य परिस्थितीची माहिती - अवर्षण	73
	3.11 क	दुष्काळ टंचाई व टंचाई सदृश्य परिस्थितीची माहिती - पूर	74
4)		<u>पशु संवर्धन, जने व मत्स्य विकास</u>	
	4.1	तहसिलवार पशुधन 1997 च्या पशुगणनेनुसार	75 ते 81
	4.2	जिल्हयातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संख्या	82,83
	4.3	रोगाच्या प्रकारानुसार पशूंच्या मृत्यूची संख्या	84
	4.3 अ	विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य	85
	4.3 ब	पशु वैद्यकीय जैव पदार्थ संस्थेमध्ये उत्पादीत केलेल्या व वितरीत केलेल्या लसींची व रक्त जलीची माहिती.	निरंक *
	4.4	मान्यताप्राप्त पशुवधगृहे आणि प्रत्येक पशुवधगृहात कत्तल केलेल्या पशूंची संख्या	86
	4.5	जिल्हयातील वनक्षेत्र	87
	4.6	जिल्हयातील मुख्य व गौण वन उत्पादने	88
	4.7	जिल्हयातील भूजल मत्स्य व्यवसाय	89
	4.8	जिल्हयातील सागरी मत्स्य व्यवसाय	निरंक *
5)		<u>रोजगार, उद्योग, खनिकर्म व वीज</u>	
	5.1	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या	90 ते 93
	5.2	चालू कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण	94 ते 97
	5.3	कामाच्या दिवसानुसार चालू कारखान्यांचे वर्गीकरण	98 ते 101
	5.4	उद्योगाच्या महत्त्वाच्या बाबींची आकडेवारी (वार्षिक उद्योग पाहणी)	102,103
	5.5	रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्र	104,105
	5.6	व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम	106
	5.7	जिल्हयातील कर्मचारी संख्या (कर्मचारी गणना)	107

* तक्ता या जिल्हयास लागू नाही.

(तीन)

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2001-2002

जिल्हा - नंदुरबार

अ नु क्र म णि का

अ.क्र.	तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3	4
	5.8	निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार	108
	5.9	विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व लोकसंख्या	109
	5.10	वीजेचा वापर आर्थिक गणना-1998	110
	5.11	कृषी व बिगर कृषी उद्योग	111
	5.12	प्रमुख उद्योगगटानुसार उद्योगांची संख्या आणि सर्वसाधारणपणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या	112
	5.13	महत्वाच्या उद्योगगटानुसार बिगर कृषी आस्थापनांची संख्या	113
	5.14	महत्वाच्या उद्योगगटानुसार बिगर कृषी आस्थापनातील कामगारांची संख्या	114
	5.15	बिगर कृषी सहकारी आस्थापना (सर्व उद्योगगट एकज)	115
	5.16	उद्योगगटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार संख्या	116
	5.17 अ	वस्तुनिर्माण व दुरुस्तीसेवा या गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	117
	5.17 ब	वस्तुनिर्माण व दुरुस्तीसेवा उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	118
	5.18 अ	घाऊक व फिरकोळ व्यापारामधील स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	119
	5.18 ब	घाऊक व फिरकोळ व्यापार उद्योग गटातील आस्थापनांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	120
	5.19 अ	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवामधील एकूण स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	121
	5.19 ब	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवामधील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	122
	5.20 अ	सर्व उद्योग गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	123
	5.20 ब	सर्व उद्योग गटातील आस्थापनांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	124
6)		<u>सहकार</u>	
	6.1	विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था	125
	6.2	जिल्हयातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची माहिती	126
	6.3	जिल्हयातील सहकारी संस्थांची लेखापरिक्षण वर्गाप्रमाणे वर्गवारी	127

(चार)

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2001-2002

जिल्हा - नंदुरबार

अ नु क्र म णि का

अ.क्र.	तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3	4
	6.4	जिल्हयातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकांचे कार्य	128,129
	6.5	जिल्हयातील प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थांचे कार्य	130 ते 132
	6.6	जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य	निरंक *
	6.7	जिल्हयातील आदिवासी सहकारी संस्थांचे कार्य	133 ते 135
	6.8	जिल्हयातील प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे	136
	6.9	जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे	निरंक *
	6.10	जिल्हयातील आदिवासी सहकारी संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे	137
	6.11	जिल्हयातील बिगर कृषी सहकारी पतसंस्थांचे कार्य	138
	6.12	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य	139 ते 141
	6.13	जिल्हयातील उत्पादक आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य	142
	6.14	जिल्हयातील उत्पादक आणि सामाजिक सेवा संस्था यांच्या प्रमुख कार्याचा तपशील	143
	6.15	जिल्हयातील नियोजित बाजारपेठांची माहिती	144 ते 147
	6.16	जिल्हयातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे	148
7)		<u>वैद्यकीय व आरोग्य सेवा</u>	
	7.1	सार्वजनिक व अर्धसहाय्यीत संस्थांमार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधांची माहिती	149,150
	7.2	नोंदणी केलेल्या जन्म व मृत्यूंची संख्या	151
	7.3	विविध कारणानुसार मृत्यूंची संख्या	152
	7.4	माता, बाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी	153
	7.5	जिल्हयातील कुटुंब नियोजन केंद्रांची संख्या	154
8)		<u>शिक्षण</u>	
	8.1	2001 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार साक्षरता	155
	8.2	शैक्षणिक संस्था आणि शिक्षकांची, विद्यार्थ्यांची संख्या	156
	8.3	पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी	157,158
	8.4	इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था	159
	8.5	आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणा-या शैक्षणिक सवलती	160
	8.6	प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च	161
	8.7	जिल्हयातील व्यवसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठ विद्यालये) व ताजिक शाळा (सातवी ते बारावी)	162

(पाच)

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2001-2002

जिल्हा - नंदुरबार

अ नु क्र म णि का

अ.क्र.	सप्तता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3	4
9)	8.8	जिल्हयातील जनशिक्षण निलयम केंद्रे	162
	8.9	शिक्षकांकरीता प्रशिक्षण संस्था	163
	8.10	तालुकावार शारिरीक शिष्यण महाविद्यालये, क्रिंडागणे, क्रिंडासंस्था आणि क्रिंडा शिष्यवृत्तीधारक माहिती	163
		<u>दळणवळण व वाहतूक</u>	
	9.1 अ	रेल्वे मार्गाची लांबी	164
	9.1 ब	रेल्वे स्थानकांची तालुकावार यादी	164
	9.2	प्रकार व पृष्ठभागानुसार रस्त्यांची लांबी	165
	9.3	वापरात असलेल्या मोटार वाहनांची संख्या	166
	9.4	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ-प्रवासी वाहतूक आकडेवारी	167
	9.5	महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना	168 ते 171
10)	9.6	पोस्ट, तारघरे, दूरध्वनी सेवा व दूरदर्शन संघ यांची आकडेवारी	172
		<u>स्थानिक संस्था</u>	
	10.1	स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च	173
	10.2	ग्राम पंचायतींचे उत्पन्न व खर्च	174 ते 176
11)	10.3	जिल्हा परिषदेचे बाबवार उत्पन्न व खर्च	177,178
	10.4	नगरपालिकांचे उत्पन्न व खर्च	179
		<u>योजना</u>	
	11.1	विविध विकास शिर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च	180,181
	11.2	योजनाखालील महत्वाची भौतिक साधने	182 ते 187
	11.3	रोजगार हमी योजना	188
	11.4	रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, रोजगार व खर्च	189
	11.5	पिण्याच्या प्राण्याच्या सोयी व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाय योजना	190
	11.6	संकरित व अधिक उत्पादन देणा-या पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र	191
	11.7	जिल्हयातील रासायनिक खतांचे वाटप	192
11.8	जिल्हयातील साखर कारखाने 2001-2002 हंगामासाठी	193	
11.9	जिल्हयातील दुग्ध संस्थांची संख्या	194	
11.10	अवर्षन प्रवण क्षेत्र - खर्च व भौतिक साधने	195	
11.11	एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती, त्यावरील तरतूद व खर्च	196	
11.12	वीस कलमी कार्यक्रम	197	
11.13	विशेष घटक योजना	198	
11.14 अ	जिल्हयाचा खासदार विकास स्थानिक विकास कार्यक्रम 2001-2002	199	
11.14 ब	जिल्हयाचा विधानपरिषद स्थानिक विकास कार्यक्रम 2001-2002	199	

(सहा.)

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2001-2002

जिल्हा - नंदुरबार

अ नु क्र म णि का

अ.क्र.	तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3	4
12)	11.14 क	जिल्हयाचा विधानसभा स्थानिक विकास कार्यक्रम-2001-2002	200
	11.14 ड	जिल्हयाचा खासदारांचा स्थानिक विकास कार्यक्रम 2001-2002	200
		<u>किंमती व निर्देशांक</u>	
	12.1	निवडक शेतीमालाच्या सरासरी घाऊक किंमती	201
13)	12.2	मुख्यालयाच्या ठिकाणच्या महत्वाच्या वस्तूच्या मासिक सरासरी फिरकोळ किंमती	202 ते 205
	12.3	कामगारांचे ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक	206
		<u>न्याय व प्रशासन</u>	
	13.1	जिल्हयातील पोलीस दलाची एकूण संख्या	207
14)	13.2	जिल्हयातील गुन्हे संबंधीची आकडेवारी	208,209
	13.3	तुरुंगात दाखल केलेले गुन्हेगार	210
	13.4	तुरुंगात दाखल केलेल्या गुन्हेगारांचे वयोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण	211
	13.5	दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली प्रकरणे	212
15)		<u>बँकींग व विमा</u>	
	14.1	बक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संख्या, ठेवी व कर्जे	213
	14.2	संयुक्त भांडवली संस्था	214
	14.3	उतरविलेल्या विमापत्रांची संख्या व विम्याची रक्कम	214
15)		<u>संकीर्ण</u>	
	15.1	चिजपट गृहांची आकडेवारी	215
	15.2	गोळा केलेली अल्पबचत गुंतवणूक व खातेदारांची संख्या	216
	15.3	तहसिलनिहाय गोळा केलेला जमीन महसूल	217
	15.4	मुद्रणालये आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके	218
	15.5	स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले ग हू, तांदुळ व साखर	219
	15.6	1999 मधील लोकसभा व विधानसभा निवडणूक संबंधी आकडेवारी	220
	15.7	अधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी असलेल्या विश्रामगृहांची तालुकानिहाय यादी	221
15.8	निवडक निर्देशांकाचे कल	222 ते 226	